

LEZINGEN & EXCURSIES – t/m 1ste kwartaal 2020

Commissie Lezingen & Excursies

Let op: we vertrekken steeds vanaf het parkeerterrein aan de achterzijde van station Castricum (ter hoogte van 'Huis van Hilde').

Advies: 'ad hoc' initiatieven en eventuele wijzigingen worden doorgegeven via onze emailberichten. Zorg er a.u.b. voor dat uw emailadres bekend is bij de VWG-ledenadministratie.

Zondag 12 januari 2020: Halvedag excursie 'Zuidpier van IJmuiden en Kennemermeer'.

Excursieleider: Arend de Jong.

Vertrek achterkant station Castricum: 9:00 uur; tot ca. 14.00 uur.

Let op, flinke wandeling om de pier af te lopen.

Woensdag 15 januari: Lezing met beelden 'Langs de koele kusten van Spitsbergen'.

Spreker: Otte Zijlstra. Zie stukje hieronder.

PWN bezoekerscentrum 'De Hoep', Johannisweg 2, Castricum.

Aanvang: 20:00 uur.

Zaterdag 8 februari: Lezing met beelden 'Roofvogels van Nederland'.

Spreker: Dook Vlugt. Zie stukje hieronder.

PWN bezoekerscentrum 'De Hoep', Johannisweg 2, Castricum.

Aanvang 14:00 uur.

Zondag 16 februari: Dagexcursie 'Zeeland en Zuidhollandse eilanden'.

Excursieleider: Kees Roselaar. We maken ook een pittige wandeling.

Vertrek achterkant station Castricum: 07:15 uur; tot ca. 18:00 uur.

Donderdag 5 maart: Lezing met beelden 'Yucatan, land van Maya's en vogels'.

Spreker: Harm Niesen. Zie stukje hieronder.

PWN bezoekerscentrum De Hoep, Johannisweg 2, Castricum.

Aanvang: 20:00 uur.

Zaterdag 14 maart: 'Ochtendexcursie 'Vroege Vogels', in ons Noord-Hollands Duinreservaat'.

Excursieleider: Huub Huneke.

Vertrek achterkant station Castricum: 08:00 uur; tot ca. 13:00 uur. Let wel, het is een wandelexcursie.

Zondag 5 april: Dagexcursie 'Naar het oosten, Landgoed Dorth, bij Deventer, (veel Spechtensoorten, Raven) en plekken in de IJsseldelta'.

Excursieleider: Robert Ketelaar. Zie stukje hieronder. Let wel, het is een flinke wandeling over het landgoed! Ook mogelijkheid om te blijven zitten om te vogelen. Neem evt. een stoeltje mee.

Vertrek achterkant station Castricum: 06:00; tot ca.18:00 uur.

Woensdag 15 april: Algemene Ledenvergadering.

Locatie: Dorpshuis 'De Kern', Overtoom 15, 1901EW, Castricum. Aanvang 20:00 uur.

Na de pauze: lezing door Roy Slaterus, Michel Klemann en Hans Schekkerman: **'Een complete broedvogelinventarisatie van het Noord-Hollands Duinreservaat'.**

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

Za 2 mei Dagexcursie naar de Biesbosch met Bart Korf.

9 t/m 17 mei Nationale Vogelweek.

Za 23 mei Dagexcursie Dwingelderveld met Kees Roselaar.

Zo 14 juni Excursie in Noord-Holland. Nog nader in te vullen.

2 tot 4 okt Weekendexcursie naar Texel.

Uitgebreide enthousiaste samenvatting van lezing 'Langs de koele kusten van Spitsbergen'. Door Otte Zijlstra.

In juni 2019 hebben we eindelijk onze 'jongensdroom' in vervulling zien gaan met een reis naar het hoge noorden. De noordelijke streken liggen mij wel: de Varangerfjord in puntje Noorwegen en IJsland tweemaal bezocht getuigen daarvan. Spitsbergen (Svalbard) is andere koek. Gedachtig de reis van de Willem Barentsz (ontdekker van deze eilandengroep) en zijn heldenreis naar Nova Zembla (overwintering in het behouden huis) stond dit gebied hoog op mijn wensenlijstje. Op 7 juni zijn we vertrokken: een zwager, fotomaatje en mijn persoon. Via Oslo rechtstreeks naar Longyearbyen op Spitsbergen, 78° NB! Rond twee uur in de nacht kwamen we aan en onze biologische klok vertelde ons dat het bedtijd was, maar het visuele zintuig registreerde een zonnetje! Om drie uur aangekomen in onze hotelaccommodatie en toch nog maar even het bed ingedoken. Om negen uur ontbijt en toen kwam ook de gehuurde Toyota landcruiser voorrijden. We hadden deze voor en na de bootreis gehuurd om de omgeving van de nederzetting te verkennen. Het dorp ligt in een voormalig gletsjerdal en in de zomer wonen er 2000 mensen, in de winter ongeveer de helft. In het dorp mag je wel lopen zonder begeleiding, buiten het dorp niet, dan moet er een gewapende gids mee of je moet een geweer huren. In de omgeving van het hotel zagen we wel al de Sneeuwgorzen en het Alpensneeuwhoen. Een auto verruimt je actieradius enorm en dient ook als schuiltent voor het wild dat we graag wilden fotograferen. Nu is het gebied in de zomer niet zo groot wat je in de auto kunt afleggen, een kleine 30 km autoweg. In de winter kun je met de sneeuwscooter veel verder komen. Maar nu, met de auto, kom je wel op plekjes waar de Franjepoten kunnen zitten, de Koningseider en de Poolvos.

De inheemse Rendieren lopen hier vrij rond. Het is een ondersoort met wat kortere ledematen. Met de auto kun je ook richting vliegveld rijden. Daar is een camping waar de Kleine Jagers al naar je toe komen vliegen als je stopt. Dat is voor een natuurfotograaf wel erg plezierig. Hier zit ook een grote Noordse Stern kolonie die nog niet zo actief waren, maar na onze expeditie cruise wel. In de meertjes bij het vliegveld (paar vluchten per dag) ook een stel IJseenden, druk aan het baltsen. Als we in het dorp Longyearbyen rechtsaf gaan passeren we de hondenkennels. Hier broeden honderden Eidereenden in de buurt, omdat de Poolvossen daar niet komen vanwege de honden. Die kunnen gegrepen worden door een trekhond. We reden door langs de Adventfjord en kwamen bij een meertje dat nog bijna geheel was

dichtgevroren. Verderop troffen we twee soorten Franjepoten aan en ik was vooral geïnteresseerd in de Rosse Franjepoot; die had ik nog nooit in zijn zomerpak aangetroffen. Hier ook een broedende Roodkeelduiker. Als je doorrijdt gaat de weg omhoog en kom je uit eindelijk bij een kolenmijn die nog in gebruik is voor de energievoorziening in de nederzetting.

De bootreis duurde een week en we hebben ons geen moment verveeld. Met z'n drieën deelden we de hut op het achterdek. Na de eerste nacht werden we morgens al gewekt omdat er een IJsbeer wasesignaleerd. Dus voor het ontbijt werden de zodiacs al te water gelaten en ingeladen met 10 personen zodat we dichterbij de ijsbeer konden komen. We zouden er later nog twee zien. Ook de Walrussen zijn indrukwekkend. De Ivoormeeuw is echt een vogel van hoog arctische gebieden. Hij leeft vaak in de buurt van IJsberen omdat hij vaak de prooi restjes opruimt en ook wel de fecaliën. Tijdens de boottocht zijn de landschappen adembenemend, en niet te beschrijven, die moet je zien. Wat we ook gezien hebben naast de IJsberen: Walrussen op een ijsbed en een Baardrob. De Ringelrob lag bij zijn ademgat en toen er een IJsbeer in de buurt kwam nam hij het zekere voor het onzekere: wegwezen. In de lange poolwinter is de Ringelrob het hoofdvoedsel voor deze arctische beer. Hij kan ze in hun sneeuwholen op een kilometer afstand ruiken! Dat moet ook wel want om de winter door te komen heeft hij er minimaal vijftig nodig.

Als we het vliegveld voorbijrijden krijgen we aan de linkerkant de puinhellingen waar de Kleine Alk broedt. Ook de Poolvos weet dat en die kan dan daar ook al struinend aan getroffen worden. Ook de Brandgans broedt vaak op de kliffen om predatie zoveel mogelijk te voorkomen. Tijdens de bootreis gingen we regelmatig de zodiacs in en verschillende keren ook aan land. Tijdens deze toendra-tripjes kwamen we ook Paarse Strandlopers tegen in hun mooie toendrakleed. Ook een enkele keer een Bontbekplevier en éénmaal een Steenloper. Op zee is het aantal soorten beperkt op deze breedtegraad, maar de aantallen vaak enorm. Vanaf de boot wel regelmatig de Zwarte Zeekoet en Noordse Stormvogel gezien (vaak de donkere fase). Op de rots kliffen Papegaaiduikers, Dikbekzeekoet en Grote Burgemeester. Omdat roofvogels hier ontbreken nemen Burgemeesters en Kleine Jagers die taak over. Na de boottocht hebben we nog twee dagen een auto gehuurd. Op het meertje waar voor de cruise nog veel ijs lag, was nu wat meer open water waar we prompt een baltsende Koningseider aantreffen. De Franjepoten konden we met moeite terugvinden. Wel redelijk veel

Rendieren en hier en daar Sneeuwgorz. Het seizoen is hier kort, dus na aankomst is het snel handelen. De Kleine Rietgans, die overwintert o.a. in Nederland was hier ook alweer aanwezig op de zuidhellingen om van de eerste rijke toendra vegetatie te genieten. Graag wil ik jullie daar meer over vertellen in woord en beeld op de fotolezing.

Samenvatting van lezing 'Roofvogels van Nederland'. Door Dook Vlucht.

Nederland wordt steeds meer een land waar steeds vaker de natuur onder druk staat door activiteiten van de mens. Dat heeft gevolgen voor plant en dier, zo ook voor roofvogels die hier voorkomen. De WRN, werkgroep roofvogels Nederland, volgt de stand van de deze vogels al meer dan 25 jaar. De meeste roofvogels gaan in aantal achteruit, maar er zijn ook positieve ontwikkelingen te melden.

Dook Vlucht, contactpersoon WRN in Noord-Holland, neemt u mee op in een overzicht van een kwarteeuw onderzoek aan dagroofvogels. Extra aandacht zal er zijn voor de ontwikkelingen in het duingebied waarbij Castricum in het midden ligt.

Samenvatting van lezing 'Yucatan, land van Maya's en vogels'. Door Harm Niesen.

Het grote schiereiland aan de noord-oostkant van Mexico. Beroemd omdat daar 65 miljoen jaar geleden de inslag plaats vond, waardoor de dinosauriërs zijn uitgestorven. Zeer populair bij zon en zee zoekende toeristen. Maar ook een land waar het wemelt van de prachtige (sub) tropische vogelsoorten en overwinterende Noord-Amerikaanse vogelsoorten. Een legendarische soort als de Black and White Warbler is in Yucatan gemakkelijker te zien dan in de USA. Het loont zeer om de tempelcomplexen te bezoeken: op zichzelf al zeer indrukwekkend, maar ook een paradijs voor vogelaars: daar wordt gesproeid en in dit dorstige land komen daar ontelbare vogelsoorten op af. Het overgrote deel van de kust bestaat uit onaangestaste lagunes en mangrovebossen, met hun eigen spectaculaire vogelsoorten.

Samenvatting Dagexcursie 'Naar het oosten', 'Landgoed Dorth, bij Deventer, (veel Spechtensorten, Raven) en plekken in de IJsseldelta. Door Robert Ketelaar'.

In de omgeving van Deventer vind je oude landgoederen, nieuwe IJsselnatuur en een kletsnatte venige helling.

De excursie start op Landgoed Dorth, een waterrijk landgoed in de Achterhoek even ten zuidoosten van Deventer. Statige lanen, speelse waterpartijen, een oud landhuis en struweelrijke graslanden zijn het decor. Dorth herbergt alle spechten: Kleine, Middelste en Grote Bonte, Zwarte en Groene Specht. Elk jaar broedt er een paartje Raaf en de dichtheid aan andere bosvogels is vrij groot.

Vanuit Dorth is het een klein stukje rijden naar de Veenoordkolk bij Deventer. Dit is een recent heringerichte zandwinplas langs de IJssel met veel glooiende oevers waar steltlopers, meeuwen en sterns verblijven. Vervolgens reizen we langs de IJssel naar het noorden. Afhankelijk van waar de vogels zich bevinden bezoeken we bijvoorbeeld de Bolwerksweiden, Ossenwaard, Hengforderwaarden, Roetwaarden, Welsumerwaard. Langs de IJssel hangen de afgelopen jaren twee paartjes zeearend rond (nog geen broedgeval, afgezien van de IJsselmonding). Afhankelijk van tijd en energie kan op de terugweg een bezoek worden gebracht aan het Wisselse Veen en het daarachter gelegen heidegebied. Hier kunnen Veluwse vogels zoals Raaf, Kruisbek, Boomleeuwerik, Zwarte Specht worden gezien. Maar bovenal is het Wisselse Veen een bijzonder grondwater gevoed veen op de flanken van de Veluwe. In de afgelopen jaren is het door natuurherstel flink uitgebreid.